

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ОКТОМВРИ 2023 ГОДИНА

Общият показател на доверие на потребителите през октомври 2023 г. нараства с 3.3 пункта в сравнение с юли (от -25.5% на -22.2%) (фиг. 1 от приложението), като при населението в градовете увеличението е 0.5 пункта, а при населението в селата - 9.8 пункта.

Мненията на потребителите за настъпилите промени във финансовото състояние на техните домакинства през последните дванадесет месеца (фиг. 2 от приложението) и очакванията им за следващите дванадесет месеца (фиг. 3 от приложението) остават позитивни спрямо предходната анкета.

Според оценките им се наблюдава известна положителна промяна в общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, в резултат на което балансовият показател се покачва с 6.9 пункта (от -59.5 на -52.6) (фиг. 4 от приложението). Очакванията на живеещите в селата са тази тенденция да продължи и през следващите дванадесет месеца за разлика от населението в градовете, което е малко по-негативно настроено в сравнение с три месеца по-рано (фиг. 5 от приложението).

Потребителите са на мнение, че и през последните дванадесет месеца има покачване на потребителските цени, като и инфлационните им очаквания за следващите дванадесет месеца се засилват (повишение на балансовия показател с 3.8 пункта от 9.4 на 13.2) (фиг. 6 от приложението).

По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца песимизмът нараства, като мненията на населението и от градовете, и от селата се изместват към по-негативните очаквания (фиг. 7 от приложението).

Последната анкета регистрира леко влошаване на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба¹, докато намеренията на потребителите да извършват такива разходи през следващите дванадесет месеца са благоприятни.

---

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 18 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 18 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю „лице в лице“. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което от своя страна дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

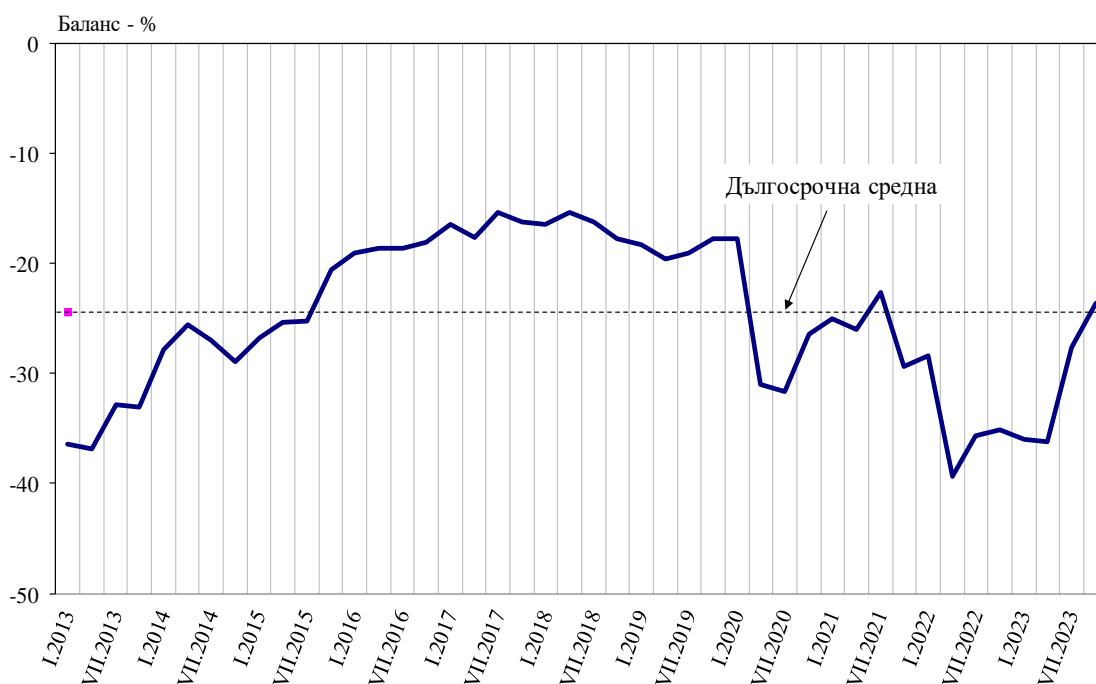
Съгласно Общата хармонизирана програма на ЕС за бизнес наблюденията и наблюдение на потребителите **показателят на доверие на потребителите** се изчислява като средна аритметична на балансите на оценките и очакванията за финансовото състояние на домакинствата, очакванията за общата икономическа ситуация в страната и намеренията за извършването на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба.

Приложение

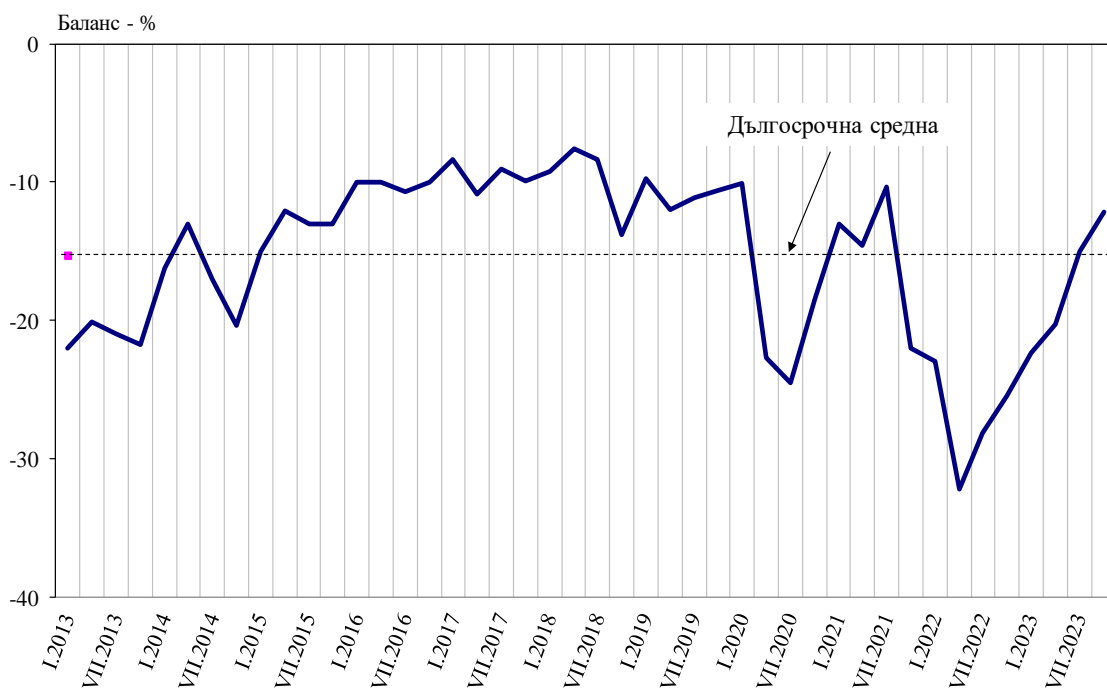
Фиг. 1. Показател на доверие на потребителите

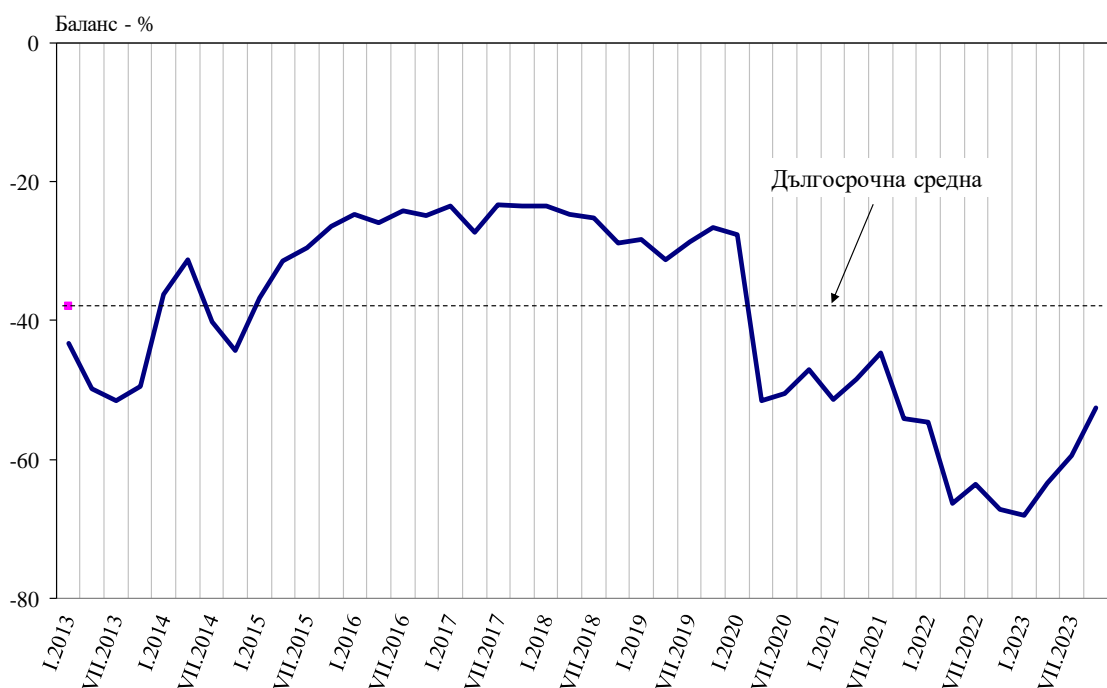
Фиг. 2. Оценка на финансовото състояние на домакинствата през последните 12 месеца

Фиг. 3. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

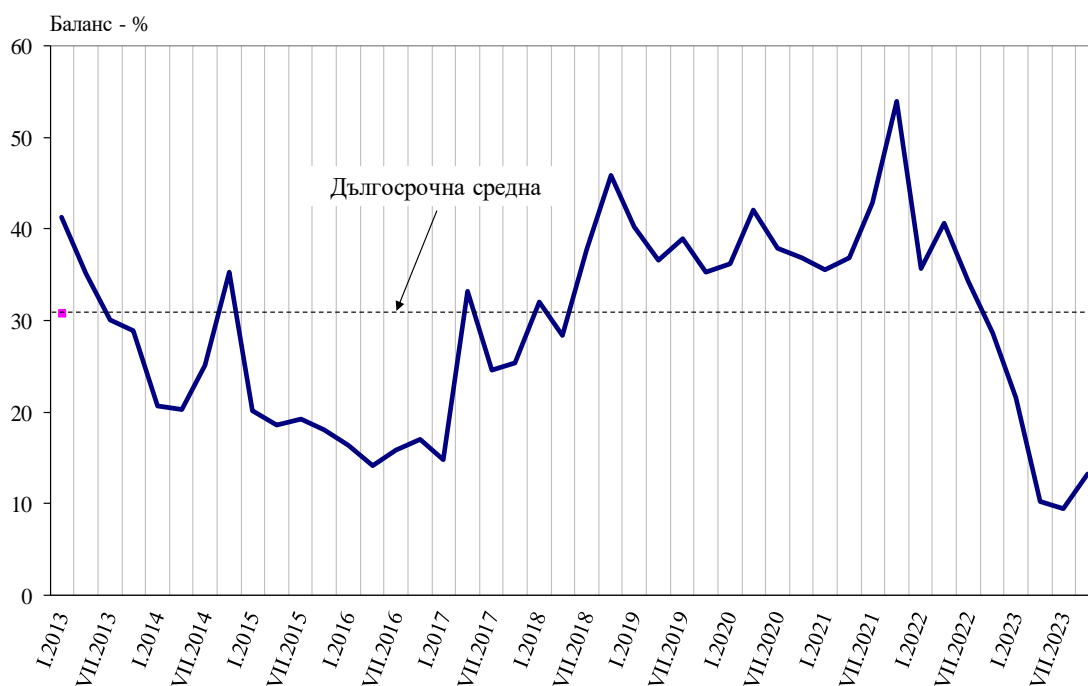
Фиг. 4. Оценка за общата икономическа ситуация в страната през последните 12 месеца

Фиг. 5. Очаквания за общата икономическа ситуация в страната през следващите 12 месеца

Фиг. 6. Инфлационни очаквания за следващите 12 месеца

Фиг. 7. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

